

13. ושם - ואיסים נהר תאני גיחון הוא מחויט אלא גמייע ארץ כוש: 14. ושם - ואיסים נהר אלתאלית חקל הוא אלמאצ'י שرك מוציל ונهر אלראבייע הוא פרא: 15. ויהח - ואבד ה' אלרב אלא אלאנסאן וחטו פ' גונאנית אלנאעים ליבריםהו וליחפהה: 16. ויצו - וואה ה' אלרב עלא אלאנסאן קאיילא מן גמייע סגר גנינה האכל תאכל: 17. ומעץ - ומן סגאר אלמעריפה חסין ורדי למ תאכלו מינו אין פי יום אכלך מינו מות תמות: 18. ויאמר - וקאל ה' אלרב למ חסין יכוון אלאנסאן לוחודו עצנו לו מעוניה קבאלו: 19. ויצר - ובלק ה' אלרב מן אלארץ גמייע וחסית אלחקליה ואלא גמייע טיר אלסמא וגאב אלא אלאנסאן לינצור איש ינاري לו וגמייע אלדי יס[א]מי לו אלאנסאן نفس וחשיה הוא סמו: 20. ויקרא - וסמא אלאנסאן סامي לגמייע אלבהימיה ולטיר אלסמא ולגמייע וחסית אלחקליה ולל אנسانם למ וגיר מעוניה ביבאלו: 21. ויפל - ורמא ה' אלרב לבליה עלא אלאנסאן ונאם ואבד וחדיה מן צלאעו וגלק לחם עוזחה: 22. ויבן - ובנא ה' אלרב אילא רישייה אלדי אבד מן אלאנסאן לאל אמרא גובהה אילא אלאנסאן: 23. ויאמר - וקאל אלאנסאן הארי הל מרא עצמיה מן עצמי ולחם מן לחמי להארי יתסמא אמרא אין מין רגול' תבארית הארי: 24. על - עלא דאליך יתרוך רגול' אלא אבו ואלא אמו يولזק פי זוגתו ויכונו ללחם ואחד: 25. ויהיו - וכאנו תנינהו משלחין אלאנסאן וזוגתו ולם יכתיזו:

ג

1. והנחש - ואלהנש כאן ערייאן מן גמייע וחסית אלחקליה אלדי ציני ה' אלרב וכאל אלאמרא איזא אין קאל אלרב למ תאכלו מן גמייע סגאר גנינה: 2. ותאמר -

תמר סגר זריע זרע ליכון יכוון לאל אכל: 30. ולבל - ולגמייע וחשית אלארץ ולגמייע טיר אלסמא ולגמייע דבריב עלא אלארץ אלדי פ' נפס וחשית אלא גמייע בערת עיסיב לאל אכל וצאר כידא: 31. וירא - ונוצר אלרב אלא גמייע אלדי ציני והודא חיטין גרא וצאר עיטה וצאר סיביח יומ אלסאתית:

ב

1. ויכלו - וכימלו אלסמא ואלארץ גמייע עסכהו: 2. ויכל - וכמל אלרב פי יום אלסבע סנעטו אלדי ציני ואסבת פי יום אלסאבייע מן גמייע צניעתו אלדי ציני: 3. ויברך - וברך אלרב אלא יום אלסאבייע וקדס אלו אין פי אסבת מן גמייע צניעתו אלדי בלק אלרב ליצענו: 4. אלה - הדולי תולדית אלסמא ואלארץ פי כליקתהון פי יום צנווע ה' אלרב ארץ וסמא: 5. וכל - וגמייע סגר אלחקליה קבל מא יציר פיל ארץ וגמייע עיסיב אלחקליה קיבל מא ינבות אין למ אמרה ה' אלרב עלא אלארץ ואנסאן ויסקי אלא גמייע וגיה אלארץ: 6. ואד - וגיים יטלו מן אלארץ ויברך אלאנסאן טרב מן אלארץ ונפרק פי אינפו נסמיית חייא וצאר אלאנסאן לנפש וחשיה: 8. ויטע - ונצב ה' אלרב גונאניה פיל נאים מן אלטרק וגעל תם אלא אלאנסאן אלדי בלק: 9. ויצמח - וננתה ה' אלרב מן אלארץ גמייע סגר מתמין לאל מנוצר וחסין לאל אכל וסגר אלחייא פי ועת גנינה וסגר אלמעריפה חסין ורדי: 10. ונחר - ונחר באריג מן אלנאעים ליסקי אל אלגנינה וממן תם ינפיריד ויכון לארכע קיסאם: 11. שם - איסים אלואחד פישון הוא מחהוויט אלא גמייע ארץ אלחוילה אלדי תם אלדהוב: 12. זהב - ודרהב דאליך אלארץ חסין תם לולו וחג'ר בלוור:

הכיתיב הנכון. זרע - ב: מהכחיב. 30. ייך - ב: וורק.

ב

1. השמים - ב: אלסמוואת, צורת רכבים. 2. וישבת - ושבת. ב: ואסתורה וננה, וכן בפסוק 3. 4. תולדות - ב: תולדת. ה' אלחים - ב: אלרב. 5. היה - ב: יכוון - נרדפים. עשב - ב: עישב. וכן ג' 18, וראה לעיל א' 11, וכן בכבוא. עבר - ב: לייפולת, כתרנים רס'ג: יפלחהא, וכן ג' 23. 6. ואד - וענן. ב: וצבב - נרדפים. 7. לנפש היה - תרנים טילולי. ב: לנפש מיכליימה - לנפש מדברת, כת'א (לרוח טטלא). וכתרנים רס'ג: נפסא נאטקה. על ההבדל בין כת'א ותרנים רס'ג, ראה קאפה 1984, עמ' יט. 8. ה' אלחים - ב: אלה אלרב, וכן בהטש. גן - ב: נינן, וכן בהטש. מקדמת טמותה, באותה מילה שתרנים רס'ג: שركיא, וכפירוש רש'י: במורחו של עדן, וכן הראב'י והרדיך. ב: מנדדים - מקודם, כת'א (מלקדמן), וכתרנים המזוחם ליוונתן (קדם ברירת עולם). 9. עץ - עין הדעת, כתרנים רס'ג:

שנה אלמערפה (ראה אבישור 1992, עמ' 8), וכן אלסוסאני ומגראת אלמערפת אלכיר ואלשר. ב: ומגרא אלדי יאכלו טן תמרו יפהמו בין חיסין ורדי - ועין אשר יאכלו טפירו יכינו בין טוב ורע. 10. יפריד - ב: ינפיריד, כתרנים אלסוסאני - נרדפים. ראשים - חלקום. ב: רום אינהור - ראש נחרות, כת'א (רושי נחרון). 12. הבדח ואבן השחת - וכן ב, כאוטם שמות שתרנים רס'ג: אללו וחותרה אלכלhor, וכן תרנים אלסוסאני, וכן בפירוש אברהם בן הרמב"ם (עמ' לו). 13. כוש - השואר את השם העברי. ב: חבש - כתרנים רס'ג: בלד אלחbeschta, וכתרנים אברהם בן הרמב"ם (עמ' לט): אלחbeschta, וכתרנים אלסוסאני: ארץ אלחbeschta. 14. קרמת - ב: שركות. 24. אשתו - ב: נוחות, וכן בפסוק 25, וכן ג' 8, 17. 25. ערומים - ב: ערייאן - נרדפים, וכן ג' 7.

ג

1. ערום - ערום: ב: חיילאי - ערומי, כתרנים אלסוסאני: חוויל.